

Asia: VN/31908/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi (sairaalat)

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit leikkaustoimintaa koskevista muutosehdotuksista (terveydenhuoltolaki 45 §)

Etelä-Karjalan liitto näkee tärkeänä, että erikoissairaanhoidon kattava palveluvalikoima ja laaja-alainen leikkaus- ja

synnytystoiminta mahdollistetaan kullakin hyvinvointialueella sairaalaan, jossa toimii monierikoisalainen,

alueen tarpeisiin tarkoituksenmukainen ympärivuorokautinen päivystys.

Kommentit kiireellisen hoidon tarpeen arviota ja kiirevastaanottotoimintaa koskevista säännösehdotuksista (terveydenhuoltolain 50 §:n 1 ja 2 momentti)

Etelä-Karjalan liitto pitää tärkeänä, että kiireellisessä tilanteessa potilas saa kaikkina

vuorokaudenaikoina välittömän terveydenhuollon ammattihenkilön arvion ja hoidon. Tässä olennaisen

osan muodostaa hyvinvointialueen ilta-aikaan ja viikonloppuisin järjestämä kiirevastaanottotoiminta, joka

olennaisesti tukee ympärivuorokautisen yhteispäivystyksen toimintaa.

Kommentit monierikoisalaisen ympärivuorokautisen päivystyksen keskittämistä koskevista säännösehdotuksista (terveydenhuoltolain 50 §:n 3-5 momentit ja voimaansäilyttämislain 59 §:n kumoaminen)

Etelä-Karjalan liitto pitää tärkeänä, että se järjestää nyt ja tulevaisuudessa Lappeenrannassa

ympärivuorokautisen yhteispäivystyksen, joka pystyy tarjoamaan laajasti palveluita usealla lääketieteellä

erikoisalalla ympärivuorokautisesti ja omaa voimavarat terveydenhuollossa tarvittavan valmiuden ylläpitämiseen ja poikkeustilanteiden hoitamiseen. Etelä-Karjalan asukkaille Lappeenrannan keskussairaalan palvelut ovat kriittisiä, sillä välimatkat muualle sairaalaverkon sairaaloihin ovat pitkiä ja

lisäksi väestöennusteeseen perustuen palvelutarpeen kasvu jatkuu 2040-luvulle saakka.

Kommentit ympärivuorokautista perusterveydenhuollon tai akuuttilääketieteen päivystystä koskevista sääntelyehdotuksista (terveydenhuoltolain 51 §:n 6 momentti)

Etelä-Karjalan liitto korostaa seurantaa siitä, toteutuvatko odotetut säästöt yöaikaisten vastaanottopisteiden vähenemisen myötä ja toimintamallien varmistamista niiden potilaiden hoidon takaamiseksi, jotka välitöntä hoitoa tarvitsevat.

Mahdolliset muut hallituksen esitystä koskevat kommentit

Etelä- Karjalan liitto pitää ehdottoman kannatettavana, että vaiheen 2 esityksistä on luovuttu.

Siinä olisi ollut kyse niin perustavanlaisista ja peruuttamattomista vaikutuksista Suomen sairaalaverkkoon,

että keskussairaalatason palveluita ei olisi voitu myöhemmin enää edes haluttaessa palauttaa. Lisäksi

sairaalaverkkoselvityksessä ilman laskentapohjaa tai vaikutustenarvioita esitettyjen säästöjen sijaan, sairaalaverkkoesitys vaiheen 2 osalta Etelä-Karjalan keskussairaalan muutos akuuttisairaalaksi olisi tuonut

välittömästi jopa 30- 40 m€ vuosittaisia lisäkustannuksia samana pysyvän palvelutarpeen hoitamiseksi osin

oman maakuntamme ulkopuolella.

Etelä-Karjalan liitto pitää tärkeänä, että synnytystoimintaa tarkastellaan alueellisesti kohtuulliset ja turvalliset välimatkat synnytyksiä hoitavaan sairaalaan säilyttäen. Vuotuisia synnytyksiä tulee tarkastella,

mutta niiden ei tule olla ensisijainen kriteeri, vaan turvallista ja laadukasta synnytystoimintaa tulee arvioida

ja mahdollistaa myös muine kriteerein. Näin voidaan valtakunnallisesti säilyttää synnytyksiä hoitavien

sairaaloiden verkosto turvallisten etäisyyksien välein. Näin vältetään riskialttiita matkasynnytyksiä potentiaalisine

komplikaatioineen, lisäkuluja aiheuttavaa ennakoimista tai pahimmillaan suunnittelujen sektioiden osuuden kasvua.

Kommentit muista säädösmuutosehdotuksista

Etelä-Karjalan liitto pitää hyvänä, että poikkeusmenettelystä koskien synnytysten lukumäärää esitetään luovuttavaksi. Jatkossa siis jokaisella hyvinvointialueella (lukuunottamatta Uttamaata) on yksi synnytyssairaala, mikä on perusteltua jo etäisyyksienkin kannalta.

Etelä-Karjalan liitto pitää myös tärkeänä, että pelkästään määräkriteerein ei tarkastella muitakaan toimenpiteitä, kuten esimerkiksi tekonivelleikkauksia. Selkeämpää voisi olla kokonaan luopua määräkriteereistä ja kehittää laadullisia kriteereitä.

Kommentit esityksen vaikutusarvioista

-

Tiivistelmä annettavan lausunnon sisällöstä

Etelä-Karjalan liitto pitää hyvänä, että ympärivuorokautista leikkaussalitoimintaa edellyttävää kirurgiaa ja ympärivuorokautista päivystystoimintaa voidaan järjestää jatkossakin jokaisella hyvinvointialueella yhdessä sairaalassa (pl. Uudenmaan ratkaisu). Tämä antaa mahdollisuuden ja vaateenkin kehittää terveydenhuollon toimintaa vaikuttavammaksi ja kustannustehokkaammaksi.

Etelä-Karjalan liitto pitää tärkeänä ylläpitää hyvinvointialuetasojen synnytystoimintaa harjoittavien sairaaloiden verkostoa, ja tämä nivoutuu sekä toiminnallisesti että taloudellisesti hyvinvointialueella toimivaan keskus- tai yliopistolliseen sairaalaan.

Kommentit sosiaalipäivystystä koskevasta erillisestä muistiosta

Etelä-Karjalan liitolla ei kommentoitavaa.

Sikanen Satu
Etelä-Karjalan liitto